

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Onuncu inikat

13 . XII . 1943 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	44	2. — Gazianteb'in Bostancı mahallesinde mukim Kırcıoğlu şöhretli Asafoğlu Kundura buyacısı Keyfo Bulut'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/7)	46
2. — Havale edilen evrak	44		
3. — Beyanat	44		
1. — Bazı vilâyetlerde vukua gelen yer depremi hakkında Sıhhat ve İctimai muavenet Vekili Dr. İfulâsi Alataş'ın beyanâtı	44:45		
4. — Müzakere edilen maddeler	46	3. — Antalya mebusları Hikmet Turhan Dağhoğlu ve Tayfur Sökmen'in, Arzuhal encümenininin 6 . IX .1943 tarihli Hafızlık karar cetvelindeki 538 sayılı kararın Umumî Heyette müzakeresine dair tahrirleri ve Arzuhal encümeni mazbatası (4/12, 13)	46
1. — Adıyaman'ın Samsat nahiyesine bağlı Biriman köyünden Müslim Kâhya-oğlu Çocuk Memet Polat'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/69)	46		

1. — SABİK ZABIT HULÂSASI

Seyit Ali Harmanakaya ile;
Mahmut Uyanık hakkındaki ölüm cezasının tasdikına dair mazbatalarla;
Toprak mahsulleri vergisi kanununa ek kanun lâyihası kabul olundu.
Pazartesi günü toplanılmak üzere inikada

nihayet verildi.

Reis vekili
Bursa
R. Canitez

Kâtip
Tunceli

Necmeddin Sahir Silan

Kâtip
Samsun
N. Firat

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Orta öğretim okullarında yardımcı öğretmen çalıştırılması hakkındaki 2624 sayılı kanunun müddetinin beş yıl daha uzatılmasına ve ikinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası (1/174) (Maarif ve Bütçe encümen-

lerine)

Tezkereler

2. — Askerlik kanununun 4152 sayılı kanunla değiştirilen 39 ncu maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (3/128) (Millî Müdafaa ve Adliye encümenlerine).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — Ş. Günaltay

KÂTIPLER : N. Baydar (Malatya), K. Turan (Isparta)

REİS — Celse açılmıştır.

3. — BEYANAT

1. — Bazı vilâyetlerde vakua gelen yer depremini haklarında Sıhhat ve içtimai muavenet vekili Dr. Hulâsi Alataş'ın beyanâtı

REİS — Zelzele mıntakasından avdet eden Sıhhat ve içtimai muavenet vekili izahat vereceklerdir.

S. ve İ. MUAENET V. Dr. H. ALATAŞ (Aydın) — Sayın arkadaşlarım; zelzele mıntakasını gezdim. Mahallinde gördüklerim üzerinde arzı malûmat etmek istiyorum.

Hasar büyüktür. Ölü yekûnu 4 016, yaralı yekûnu 4 471 dir. Yıkılmış olan evlerin yekûnu ise 23 785 i bulmuştur. Bazı ufak tefek hasara uğrayanlar pek çok ise de onlardan bahsetmek istemiyorum. Hayvan zayıfatı da büyük olmuştur. Vilâyetler üzerine taksim ettiğimiz zaman en büyük hasara Samsun vilâyetinin mâruz kaldığı görülür. 1 276 ölüsü, 1 674 yaralıdır. 6 337 evi yıkılmıştır. Bunun en büyük kısmını Lâdik kazası, Havza'nın köyleri, Vezirköprü kazasının merkezi ile köyleri teşkil ediyor.

Tokad vilâyetine gelince; Tokad vilâyetinde Erbaa'nın garbından Sonusak nahiyesinden başlayarak Lâdik hududuna kadar devam ediyor.

Destek, Sonusak nahiyesi köyleri ağır hasar geçirmişlerdir. Destek nahiyesinde, Sonusak nahiyesinde hemen hemen hiç bir ev kalmamıştır. Ölü yekûnu 507, yaralı yekûnu 171 dir. 3 201 ev yıkılmıştır.

Amasya merkez köyleriyle Merzifon ve (Gümüşhacıköy kazaları ile köyleri en ziyade hasara mâruz kalan kısımlardır. Buradaki zayıfat 331 ölü, 629 yaralı, 3675 yıkılan evdir.

Çorum vilâyetine gelince: Çorum vilâyetinde Lâcin'in şimal kısmında en büyük zarar vardır. Burada Osmanek, Osmanek evvelece de zelzele hasarına uğramıştı, ve şimalinde bulunan nahiyeye kazasının ve İskilip'in bazı köyleri hasar görmüştür. 650 ölü, 690 yaralı 3133 de yıkılan ev vardır.

Çankırı vilâyetinde; 181 ölü, 127 yaralı, 2391 de ev yıkılmıştır. En çok zayıfat veren Ilgaz'dır. Ilgaz'ın içinden ziyade Kurşunlu nahiyesinin köylerindedir.

İlk günden itibaren sıhhi yardım iyi işliye-bilmiştir. Bu mıntakalarda sıtma mücadelesi, frengi mücadelesi mensupları, Hükümet tabipleri köylere kadar yayılarak yardımlara koş-

muşlardır. Bugün hiç bir yaralı kalmamıştır, ağır yaralılar kâmilen hastanelere nakledilmiş ve kâffesi muntazam tedavi altına alınmışlardır. Hafif yaralıların hepsi iyileşmiştir. Bazan pansimanlar için müracaat etmektedirler. İdare âmirleri ve askerî makamat zelzele muntakasında hasara uğrayan yerlerde yardıma koşmuşlar, mühim hizmetler görmüşlerdir. Askerî kumanda heyetlerinin bu husustaki büyük yardımları bilhassa zikre şayandır.

İlk günden itibaren bütün bu muntakalara derhal işe yardımları başlamış, furunları yıkılmış olan yerlere ekmek gönderilmek ve kazanlar kaynatılmak suretiyle bu yardımlarda yapılmış ve hiç bir yerde açlık olmamıştır. Kızılay'ın gönderdiği çadırlar ve diğer yardım maddeleri vaktinde yetişmiştir. Tevzi edilen bu çadırlar ve yapılan zeminlikler ve üzerlerine gerilen beşik hafif örtüler ile havaların, müsaadesi nispetinde, herkes bir çatı altına alınmış vaziyettedir. Açıkta hiç kimse kalmamıştır. Yine havaların müsaadesi nispetinde inşaat işleri, tahkim ve takviyeler devam edip gidiyor.

Bu zelzele muntakasını gezişim çok yerinde olmuştur. Böyle hasar ve felâket gören yerlerde gezişlerimiz halk üzerinde çok iyi tesir yapıyor. Ocağı yıkılmış, çocuğu ölmüş olanlar Hükümeti yanlarında görünce Hükümete karşı, Devlete karşı inanları artıyor, ümitleri artıyor. Bugüne kadar olan hasar vaziyetinde açıkta kimse bırakılmamıştır, aç olarak kimse bırakılmamıştır. Hepsi yerleştirilmişler ve doyurulmuşlardır. Bundan sonra yapılacak yardımlar Hükümetçe kararlaştırılacaktır.

Dr. F. ECEVİT (Kastamonu) — Kastamonu'dan bahsetmediniz.

S. ve İ. Mu. V. Dr. H. ALATAŞ (Aydın) — Affedersiniz, atlamışım.

Kastamonu merkezinde hemen hasar yoktur. Aneak kaleden düşmüş olan kayaların tesiriyle bir kaç ev yıkılmış ve altında kalanlar maatteessüf kaybedilmiştir. En büyük hasar Tosya ile Kargı'dadır. Ölenlerin miktarı 1 071, yaralıları 1 176'dır. 5 053 te ev yıkılmıştır. En büyük hasar Kastamonu ile Samsun vilâyetlerindedir.

Dr. A. S. DELİLBEŞİ (Kütahya) — Muhterem arkadaşlar, bundan takriben üç sene evvel yine böyle bir felâket münasebetiyle bendeniz de bir Kızılay hastanesiyle felâkete uğrayan bir muntakaya gitmişim. Tabii bu vazifemin haricinde ise de bir mebus sıfatıyla halkın muhtelif ihtiyaçlarıyla alâkadar olmamak ta elimden gelmezdi. Gayet tabii olarak alâkadar oldum. O muntakada gördüğüm bazı şeyler vardır. Onlar hakkında bazı maruzatta bulunmak istiyorum. Evleri yıkılan halk evvelâ kendi vasıtalarıyla asıl Türkçe olan bir kelime, ve tam medlulünün yerinde kullanarak söylüyorum - Alaçık yahut alaçuk yapıyorlar. Kendi evlerinin çöküntülerin-

den elde kalan direklerden ve enkazdan kendilerine bir nevi kulube yapıyorlar onun altına sığınıyorlar. Kızılay'ın ve o zaman milletin gösterdiği büyük hamiyetle toplanan paralardan bu zelzele muntakasına büyük miktarda para gönderildi. Bu paralar da zelzele felâketine uğrayan halkın kıs mevsiminde ve ilerisi için kendisine iyi bir mesken tedarik edinceye kadar iyi bir ev yapmaya kadar açıkta kalmamasını temin için muvakkat barakalar yapılması tensip edildi. Muhtelif idare âmirlerine de bu yolda talimat verildi. O zaman tatbik edilen usul şu idi; Hükümet eğer kerestesi varsa, yani yıkılan evin çöküntüsünden, yıkıntısından kalmış kereste varsa bir miktar çivi, kireç ve saire gibi malzeme tedarik ediyor. Zaten o havalıyı gezenler bilirler ki, orada kiremit usulü yoktur, tavapları, çatıların hepsi toprakla yapılmıştır. İcabeden malzeme tedarik edilirken eğer tahta ve saire kalmamışsa bunun için ayrıca bir bedel veriliyor. Bendenizin Hükümetin nazarı dikkatini celbetmek istediğim nokta budur. O muntakanın muhtelif nahiye ve kazalarında bununla alâkadar oldum. Gönderilen para kaza idare âmirinin veya vilâyet idare âmirinin tam ve kâmil salâhiyetle elinde olduğu halde yani hiç bir takyide tabi olmadığı halde maalesef bazı yerlerde bu salâhiyetin mânası yanlış tefsir edildiği için aceip bir vaziyet hadis oluyordu. Şöyle: Bir kazada kendisini çok kıymetli olarak bulduğum ve bâlen de takdir etmekte devam ettiğim genç bir kaymakam arkadaş o memleketin rayicisine ve felâkete uğrayan ailenin yapacağı evin hal ve vazma göre kendisine yapılacak muavenette hiç bir tahdide kendisini tabi farzetmiyerek 20, 30, 40, 60 ilahîri lira yani o adamın evinin yapılması için ne kadar para lâzımsa bilâ tereddüt bu parayı veriyor.

Buna mukabil başka bir kazada kaymakam olan diğer bir arkadaş - ki o kaymakam hakkında da katıyen bir suî zan beslemeğe sebep yoktur, olsa olsa bir zühul esridir - bu zelzele felâketinden müteessir olan adamların yapacakları evleri ikiye ayırmış, bir kısmına 7,5 bir kısmına da 12,5 lira veriyor. O kaymakamın idaresinde bulunan köylüler de mütemadiyen gelip bu para ile kümes dahi yapılamaz diye şikâyet ediyorlar.

İmdi Hükümetten ricam şudur: Hiç şüphesiz oralara da yüksek şefkat elini uzatacaktır.

Açıkta kalan ahâlinin evlerinin biran evvel ve mümkün mertebe yapılması için lâzım gelen malzeme ve parayı verecektir. Lâtfetsin, idare âmirlerini böyle tahdidi mahiyette bir para esasına merbut kalmamalarını ve hakikî icaplar ve ihtiyaçlar ne ise o nispette yardım yapılmasını onlara tebliğ etsin. Hükümetten ricam budur.

REİS — Ruznameye geçiyoruz efendim.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Adıyaman'ın Samsat nahiyesine bağlı Biriman köyünden Müslim Kâhyaoglu Çocuk Memet Polat'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/69) [1]*

(Mazbata okundu)

REİS — Mazbata hakkında mütalâa var mı? Reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Gaziantep'in Bostancı mahallesinde mükin Kurcaoglu şöretli Asafoğlu Kundura boyacısı Keyfo Bulut'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatasını (3/7) [2]*

(Mazbata okundu.)

REİS — Mazbata hakkında mütalâa var mı? Mazbatayı yüksek reynize arz ediyorum. Kabul

[1] 10 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

[2] 11 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

buyuranlar... Etmeyenler... Mazbata kabul edilmiştir.

3. — *Antalya mebusları Hikmet Turhan Dağlıoğlu ve Tayfur Sökmen'in, Arzuhal encümeninin 6. IX. 1943 tarihli Haftalık karar cetvelindeki 538 sayılı kararın Umumi Heyette müzakeresine dair takrirleri ve Arzuhal encümeni mazbatasını (4/12,13) [1]*

(Mazbata okundu.)

REİS — Mazbata hakkında mütalâa var mı? (Hayır sesleri). O halde reynize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Mazbata kabul edilmiştir.

Çarşamba günü ruznamemizde müzakere edilecek madde yoktur. Tensip buyu rursanız içti-mayı cuma gününe talik edelim. (Muvafık sesleri).

Cuma günü saat on beşte toplanmak üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 15,30

[1] 8 sayılı basmayazı 8 nci inikat zaptının sonundadır.

DÜZELTME

Bu zaptın sonuna bağlı 11 sayılı basmayazının sondan 11 nci satırındaki (Efos) ismi (Efsus) olarak düzeltilmiştir.

Adıyaman'ın Samsat nahiyesine bağlı Biriman köyünden Müslim Kâhyaoğlu Çocuk Memed Polat'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/69)

T. O.

Başvekâlet

Yasa işleri dairesi müdürlüğü

Sayı : 4/1043 - 5961

14 . VII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adıyaman Eski hâkimi Ali Rıza'yı taammüden öldürmekten suçlu Müslim Kâhyaoğlu 1326 doğumlu Çocuk Memed Polat hakkında Gaziantep Ağır ceza mahkemesi tarafından verilen ölüme mahkûmiyet kararı Temyiz mahkemesince tasdik edildiğinden mütaakıp kanuni muamele Büyük Millet Meclisince yapılmak üzere Adliye vekilliğinden 3 . VII . 1942 tarih ve 228/61 sayılı tezkeresi ile gönderilen bu işe ait hüküm evrakı aynen sunulmuştur. Gereğinin yapılmasına ve neticesinin bildirilmesine müsaadelerini rica ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 3/69

Karar No. 8

1 . XII . 1942

Yüksek Reisliğe

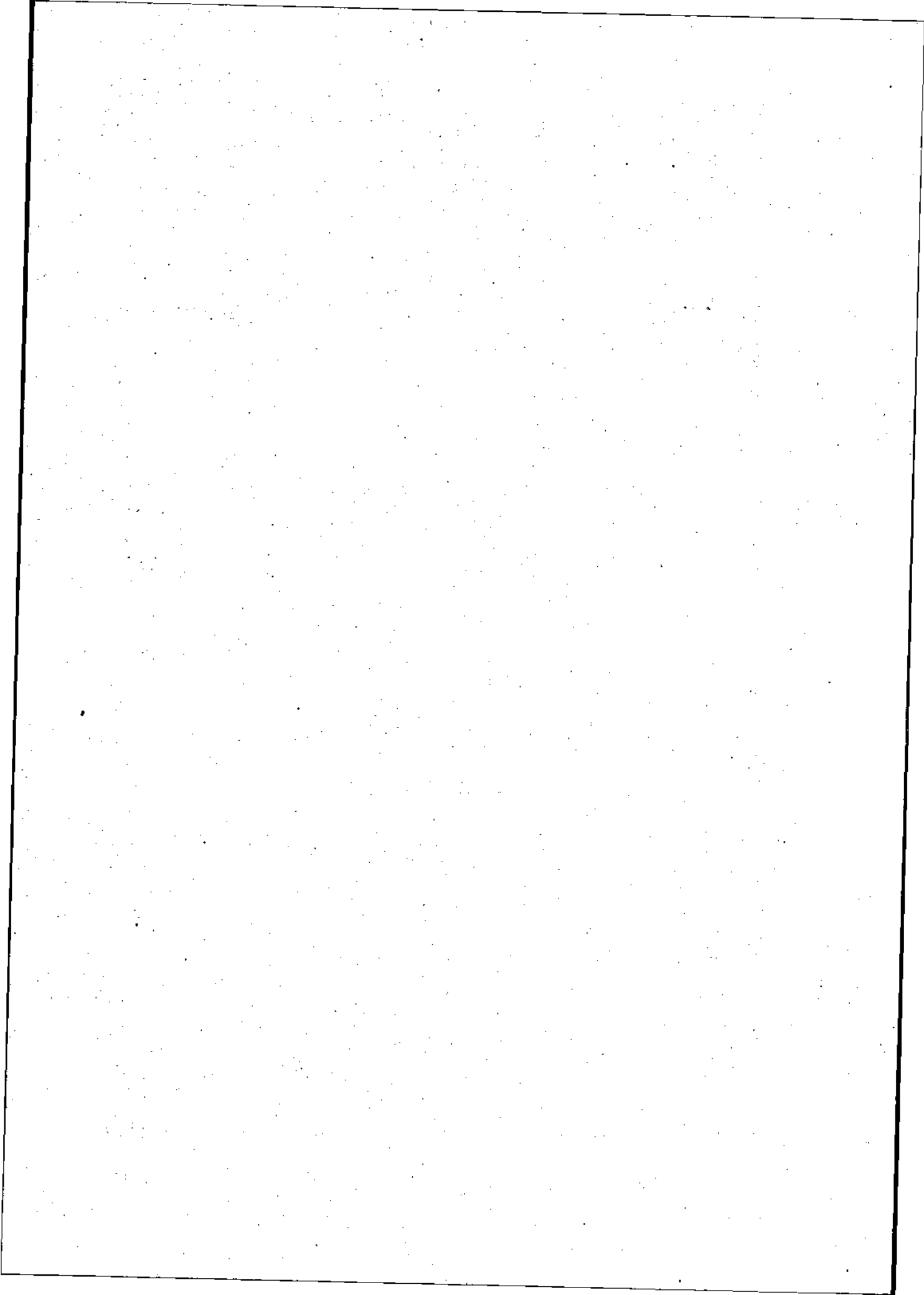
Adıyaman kazası eski hâkimi Ali Rıza'yı taammüden öldürmekten suçlu Samsat nahiyesinin Biriman köyünden 1326 doğumlu Müslim Kâhyaoğlu Çocuk Memed Polat'ın ölüm cezasına mahkûmiyeti hakkında Gaziantep Ağır ceza mahkemesinden verilen hükmün tasdikına dair Temyiz mahkemesi Ceza Umumi Heyetinden sâdır olan 8 . VI . 1942 tarih ve 1150 esas 50 karar sayılı ilâm, mütaakıp kanuni muamelenin ifası zamanında Başvekâletin 14 . VII . 1942 tarih ve 4-1043/5961 sayılı tezkeresiyle birlikte Encümenimize havale ve tevdi buyurulmakla bu işe taallük eden dâva dosyasının tetkikinden adı geçen Çocuk Memed Polat'ın aralarında mevcut husumet sebebiyle Adıyaman eski hâkimi Ali Rıza'yı öldürdüğü mahkemece sabit görülerek hareketine uyan Türk Ceza kanununun 450 nci maddesinin dördüncü bendine tevfikân ölüm ce-

zasına çarptırıldığı anlaşılmıştır.

Encümenimizde bu hususta cereyan eden müzakere neticesinde suçlu Çocuk Memed Polat'a hükmedilen ölüm cezasının infazına Teşkilâtı Esasiye kanununun 26 nci maddesine tevfikân karar verilmesi hususunun Umumi Heyetin yüce tasvibine arz edilmesi reylerin ittifakiyle karar altına alınmıştır.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Rs. N.	M. M.	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	Manisa
Ş. Devrin	Ş. Devrin	F. Uslu
Antalya	Balıkesir	İzmir
N. Aksoy	O. N. Burcu	E. Oran
Kastamonu	Kayseri	Kocaeli
A. Binkaya	B. Özsoy	S. Arslan
Hatay		Sinob
B. S. Kunt		C. Atay

S. Sayısı : 11

Gaziantep'in Bostancı mahallesinde mukim Kırcaoğlu şöhretli Asafoğlu kundura boyacısı Keyfo Bulut'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası (3/7)

T. C.

Başvekâlet

Yazı İşleri Dairesi Müdürlüğü

Sayı: 4/1042 - 5962

14 . VII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adam öldürmekten suçlu Asafoğlu 1332 doğumlu kundura boyacısı Keyfo Bulut hakkında Gaziantep Ağır Ceza mahkemesi tarafından verilen ölüme mahkûmiyet kararı Temyiz mahkemesince tasdik edildiğinden ve mahkûmun aklından hasta bulunduğu dair annesi tarafından vâki olan iddia dahi Sıhhat heyetince tetkik edilerek menfi rapor verildiğinden Teşkilâtı Esasiye kanununun 26 nci maddesine tevfiakan mütaakıp muamele Büyük Millet Meclisince yapılmak üzere Adliye vekillüğinden alınan sureti ilişik tezkere ile gönderildiği bildirilen bu işe ait hüküm evraki ve teferruatı aynen sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasına ve neticesinin bildirilmesine müsaadelerini rica ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 3/7

Karar No. 6

1 . XII . 1943

Yüksek Reisliğe

Kundura boyacısı Memet Durdu Cabir'i öldürmekten suçlu Gaziantep'in Bostancı mahallesinde mukim Elbistan'ın Efos nahiyesinin Görücek köyünden Kırcaoğlu şöhretli 1332 doğumlu Keyfo Bulut'un ölüm cezasına mahkûmiyeti hakkında Gaziantep Ağır ceza mahkemesinden verilen hükmün tasdikına dair Temyiz mahkemesi Birinci ceza dairesinden sâdir olan 20 . V . 1941 tarih ve 1117 esas, 1813 karar sayılı ilâm, mütaakıp kanuni muamelenin ifası zmnında Başvekâletin 14 . VII . 1942 tarih ve 4/5962 sayılı tezkeresiyle birlikte 15 . III . 1943 tarihinde Encümenimize havale ve tevdi buyurulmakla bu

işe taallük eden dâva dosyasının tetkikinde Adı geçen Keyfo Bulut'un kundura boyacısı Memet Durdu'yu kendisine evlenmek üzere bir kız bulacağından bahsile iğfal edip kasabadan bir saat uzakta bulunan Dölükbaba adındaki yere götürerek para ve eşyasını gasbetmek maksadıyla öldürdüğü mahkemece sabit görülerek hareketine uyan Türk Ceza kanununun 450 nci maddesinin 7 nci bendine tevfiakan ölüm cezasına çarptırıldığı anlaşılmıştır.

Encümenimizde bu hususta cereyan eden müzakere neticesinde suçlu Keyfo Bulut'a hükmedilen ölüm cezasının infazına Teşkilâtı Esasiye

kanununun 26 nci maddesine tevfikân karar verilmesi hususunun Umumi Heyetin yüce tasvibine arz edilmesi reylerin ittifağıyla karar altına alınmıştır.

Yüksek Reislige sunulur.

Ad. En. Rs. N.
Zonguldak
Ş. Devrin

M. M.
Zonguldak
Ş. Devrin

Kâtip
Manisa
F. Uslu

Antalya
N. Aksoy
Kastamonu
A. Binkaya

Hatay
B. S. Kunt

Balıkesir
O. N. Burcu
Kayseri
R. Özsoy

İzmir
E. Oran
Kocaeli
S. Artel

Sinob
C. Atay